

Vergaderjaar 2013–2014

33 750 X**Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2014****Nr. 7****NOTA VAN WIJZIGING**

Ontvangen 31 oktober 2013

Artikel 1

In het voorstel van wet tot vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2014 wordt de departementale begrotingsstaat als volgt gewijzigd.

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2014**Bedragen x € 1 000**

Art. Omschrijving	Stand van ontwerpbegroting vóór nota van wijziging			Stand van ontwerpbegroting na nota van wijziging		
	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
TOTAAL	8.025.899	7.602.033	326.797	8.025.899	7.602.033	326.797
Beleidsartikelen	6.160.877	5.737.011	319.889	6.161.877	5.738.011	319.889
1 Inzet	6.250	6.250	1.407	6.250	6.250	1.407
2 Taakuitvoering zee strijdkrachten	693.849	693.849	20.044	694.784	694.784	20.044
3 Taakuitvoering land strijdkrachten	1.108.639	1.108.639	20.523	1.105.853	1.105.853	20.523
4 Taakuitvoering lucht strijdkrachten	637.987	637.987	15.227	638.348	638.348	15.227
5 Taakuitvoering marechaussee	311.529	311.529	4.590	311.529	311.529	4.590
6 Investerings krijgsmacht	1.616.175	1.192.309	163.788	1.617.520	1.193.654	163.788
7 Ondersteuning krijgsmacht door Defensie Materieel Organisatie	814.171	814.171	42.933	815.316	815.316	42.933
8 Ondersteuning krijgsmacht door Commando DienstenCentra	972.277	972.277	51.377	972.277	972.277	51.377
Niet-beleidsartikelen	1.865.022	1.865.022	6.908	1.864.022	1.864.022	6.908
9 Algemeen	113.716	113.716		113.716	113.716	
10 Centraal apparaat	1.698.315	1.698.315	6.908	1.698.315	1.698.315	6.908
11 Geheime uitgaven	5.264	5.264		5.264	5.264	
12 Nominaal en onvoorzien	47.727	47.727		46.727	46.727	

Artikel 2

TOELICHTING

Algemeen

Deze nota van wijziging betreft de gevolgen voor de defensiebegroting van de begrotingsafspraken 2014 (Kamerstuk 33 750, nr. 19). Deze gevolgen zijn nader uitgewerkt in een Aanvulling op de nota «*In het belang van Nederland*» (Kamerstuk 33 763, nr. 1).

Totaal regionaal werkgelegenheid

Een van de intensiveringen in de begrotingsafspraken betreft € 50 miljoen voor regionale werkgelegenheid vanaf 2015. De helft hiervan, € 25 miljoen, komt ten goede aan Defensie. Dit bedrag wordt conform de begrotingsafspraken ingezet om de Johan Willem Friso-kazerne in Assen open te houden en 45 Pantserinfanteriebataljon te behouden.

Intensivering Defensie

De intensivering voor Defensie in de begrotingsafspraken bedraagt € 50 miljoen voor 2014, oplopend tot € 90 miljoen vanaf 2015. Een deel van deze middelen dient om het niet volledig uitkeren van de prijscompensatie in 2014 op te vangen (zie voetnoot bij tabel in bijlage van Kamerstuk 33 750, nr. 23 van 16 oktober 2013). Ik reserveer hiervoor € 49 miljoen. De resterende € 41 miljoen wordt gebruikt om maatregelen in het operationele domein terug te draaien of uit te stellen. Dit heeft in alle gevallen positieve effecten voor de (regionale) werkgelegenheid.

Artikelsgewijs

In artikel **2 Taakuitvoering zeestrijdkrachten** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag voor het begrotingsjaar 2014 verhoogd met € 0,935 miljoen. Deze toename is voor het in dienst stellen van de JSS, in eerste instantie voor de maritieme bevoorradingsfunctie en met een gereduceerde bemanning. Hiermee wordt een internationale nichecapaciteit, het JSS, behouden. Verder wordt de marinierscompagnie op Aruba gehandhaafd en wordt de operationele capaciteit versterkt.

In onderstaande tabel worden de mutaties op de uitgaven ten opzichte van de ontwerpbegroting 2014 meerjarig zichtbaar gemaakt.

Artikel 2 Taakuitvoering zeestrijdkrachten (bedragen x € 1.000)					
	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2014 vóór nota van wijziging	693.849	674.614	664.103	659.413	651.768
Mutaties nota van wijziging					
Joint Support Ship	274	2.240	3.758	3.893	4.713
Marinierscompagnie Aruba	661	3.957	5.472	5.698	6.431
Versterking operationele capaciteit		795	873	1.244	1.597
Stand ontwerpbegroting 2014 na nota van wijziging	694.784	681.606	674.206	670.248	664.509

In artikel **3 Taakuitvoering landstrijdkrachten** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag voor het begrotingsjaar 2014 verlaagd met € 2,786 miljoen. Het 45 Pantserinfanteriebataljon blijft behouden, de 13 Gemechaniseerde Brigade in Oirschot wordt

omgevormd naar een gemotoriseerde brigade en de operationele capaciteit wordt versterkt.

In onderstaande tabel worden de mutaties op de uitgaven ten opzichte van de ontwerpbegroting 2014 meerjarig zichtbaar gemaakt.

Artikel 3 Taakuitvoering landstrijdkrachten (bedragen x € 1.000)					
	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2014 vóór nota van wijziging	1.108.639	1.070.569	1.041.590	1.029.717	1.031.184
Mutaties nota van wijziging					
45 Pantserinfanteriebataljon	3.474	20.401	27.543	28.657	32.337
13 Gemechaniseerde Brigade gemotoriseerd	-6.260	-14.348	-17.678	-18.218	-19.285
Versterking operationele capaciteit		3.366	4.782	5.046	5.879
Stand ontwerpbegroting 2014 na nota van wijziging	1.105.853	1.079.988	1.056.237	1.045.202	1.050.115

In artikel **4 Taakuitvoering luchstrijdkrachten** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag voor het begrotingsjaar 2014 verhoogd met € 0,361 miljoen. De maatregel om de vliegbasis Leeuwarden vooruitlopend op de invoering van de F-35 om te vormen van *Main Operating Base* (MOB) naar een kleinere *Deployable Operating Base* (DOB) komt te vervallen.

In onderstaande tabel wordt de mutatie op de uitgaven ten opzichte van de ontwerpbegroting 2014 meerjarig zichtbaar gemaakt.

Artikel 4 Taakuitvoering luchstrijdkrachten (bedragen x € 1.000)					
	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2014 vóór nota van wijziging	637.987	627.025	620.999	617.751	601.694
Mutaties nota van wijziging					
Vliegbasis Leeuwarden	361	9.246	12.178	12.825	14.850
Stand ontwerpbegroting 2014 na nota van wijziging	638.348	636.271	633.177	630.576	616.544

In artikel **5 Taakuitvoering Koninklijke Marechaussee** blijven het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag ongewijzigd. Het aanpassen van de maatregelen in de aanvulling op de nota «*In het belang van Nederland*» heeft meerjarige gevolgen voor de taakuitvoering van het KMar.

In onderstaande tabel wordt de mutatie op de uitgaven ten opzichte van de ontwerpbegroting 2014 meerjarig zichtbaar gemaakt.

Artikel 5 Taakuitvoering Koninklijke Marechaussee (bedragen x € 1.000)					
	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2014 vóór nota van wijziging	311.529	306.714	301.424	299.928	299.486
Mutaties nota van wijziging					
Versterking operationele capaciteit		800	800	800	800
Stand ontwerpbegroting 2014 na nota van wijziging	311.529	307.514	302.224	300.728	300.286

In artikel **6 Investerings Krijgsmacht** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag voor het begrotingsjaar 2014 verhoogd met € 1,345 miljoen. De verlaging van de investeringen wordt verminderd, waardoor het mogelijk wordt de komende jaren extra te investeren in een

simulator voor de Chinook-helikopter. Daarnaast betekent het niet verkopen van de JSS dat de verkoopopbrengsten afnemen. Tegelijkertijd hoeft er niet geïnvesteerd te worden in een vervangend kleiner bevoorradingschip. Verder resulteert de taakstelling op de subsidies in het kader van het bedrijfslevenbeleid in een korting op het innovatiebudget van Defensie.

In onderstaande tabel worden de mutaties op de uitgaven ten opzichte van de ontwerpbegroting 2014 meerjarig zichtbaar gemaakt.

Artikel 6 Investerings Krijgsmacht (bedragen x € 1.000)					
	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2014 vóór nota van wijziging	1.192.309	1.310.213	1.429.486	1.476.074	1.466.227
Mutaties nota van wijziging					
Investerings (incl. Chinook simulator)	1.345	36.964	16.243	7.967	-78
Verkoopopbrengst JSS			-56.000	-44.800	-44.800
Subsidies bedrijfsleven		-500	-1.000	-1.000	-1.000
Stand ontwerpbegroting 2014 na nota van wijziging	1.193.654	1.346.677	1.388.729	1.438.241	1.420.349

In artikel **7 Ondersteuning krijgsmacht door Defensie Materieel Organisatie** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag voor het begrotingsjaar 2014 verhoogd met € 1,145 miljoen. Door het aanpassen van de maatregelen 45 Pantserinfanteriebataljon, *Joint Support Ship*, marinierscompagnie in Aruba en 13 Gemechaniseerde Brigade wijzigt de door DMO te leveren ondersteuning.

In onderstaande tabel wordt de mutatie op de uitgaven ten opzichte van de ontwerpbegroting 2014 meerjarig zichtbaar gemaakt.

Artikel 7 Ondersteuning krijgsmacht door Defensie Materieel Organisatie (bedragen x € 1.000)					
	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2014 vóór nota van wijziging	814.171	756.125	763.288	755.694	752.841
Mutaties nota van wijziging					
Joint Support Ship	1.002	1.770	1.870	1.918	1.439
Marinierscompagnie Aruba	268	536	641	648	675
45 Pantserinfanteriebataljon	2.126	4.253	5.088	5.126	5.354
13 Gemechaniseerde Brigade gemotoriseerd	-2.251	-4.330	-5.036	-4.844	-5.051
Stand ontwerpbegroting 2014 na nota van wijziging	815.316	758.354	765.851	758.542	755.258

In artikel **8 Ondersteuning krijgsmacht door Commando DienstenCentra** blijven het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag ongewijzigd. Door het aanpassen van de maatregelen 45 Pantserinfanteriebataljon, *Joint Support Ship*, marinierscompagnie in Aruba, 13 Gemechaniseerde Brigade, vliegbasis Leeuwarden en versterking operationele capaciteit wijzigt de door CDC te leveren ondersteuning in latere jaren. Daarnaast blijft de Johan Willem Frisokazerne te Assen open.

In onderstaande tabel worden de mutaties op de uitgaven ten opzichte van de ontwerpbegroting 2014 meerjarig zichtbaar gemaakt.

Artikel 8 Ondersteuning krijgsmacht door Commando DienstenCentra (bedragen x € 1.000)					
	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2014 vóór nota van wijziging	972.277	959.317	934.130	923.340	908.187
Mutaties nota van wijziging					
Joint Support Ship			716	736	820
Marinierscompagnie Aruba			1.158	1.191	1.326
Assen en 45 Pantserinfanterie			4.966	5.110	5.686
13 Gemechaniseerde Brigade gemotoriseerd			-611	-629	-699
Assen (infra)				5.500	5.500
Vliegbasis Leeuwarden			1.644	1.692	1.882
Versterking operationele capaciteit		351	1.592	1.640	1.824
Stand ontwerpbegroting 2014 na nota van wijziging	972.277	959.668	943.595	938.580	924.526

In artikel **12 Nominaal en onvoorzien** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag voor het begrotingsjaar 2014 verlaagd met € 1 miljoen.

In de begrotingsafspraken is € 50 miljoen vrijgemaakt voor Defensie in 2014 en € 115 miljoen in 2015 en verder. Hiervan is nu € 15 miljoen aan de defensiebegroting toegevoegd (vanaf 2015) om de lopende en aan te gane verplichtingen af te dekken. Deze € 15 miljoen is verwerkt op de beleidsartikelen. De overige € 10 miljoen voor regionale werkgelegenheid en € 90 miljoen voor intensiveren Defensie worden met de Voorjaarsnota 2014 aan de defensiebegroting toegevoegd. Het deel van deze middelen dat dient om het niet volledig uitkeren van de prijscompensatie in 2014 op te vangen (€ 49 miljoen), is op nominaal en onvoorzien gereserveerd.

In onderstaande tabel worden de mutaties op de uitgaven ten opzichte van de ontwerpbegroting 2014 meerjarig zichtbaar gemaakt.

Niet-beleidsartikel 12 Nominaal en onvoorzien (bedragen x € 1000)					
	2014	2015	2016	2017	2018
Stand ontwerpbegroting 2014 vóór nota van wijziging	47.727	43.825	83.383	89.391	80.918
Mutaties nota van wijziging					
Regionale werkgelegenheid		-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Intensivering Defensie	-50.000	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
Reservering prijsbijstelling 2014	49.000	49.000	49.000	49.000	49.000
Stand ontwerpbegroting 2014 na nota van wijziging	46.727	-7.175	32.383	38.391	29.918

Indicatoren algemene doelstelling

Voor artikel **2 Taakuitvoering zeestrijdkrachten** vervalt de 3^e voetnoot bij de doelstellingenmatrix. De organieke component Infanteriecompagnie Aruba wordt uitgevoerd door het Korps Mariniers.

Voor artikel **3 Taakuitvoering landstrijdkrachten** leidt het behouden van 45 Pantserinfanteriebataljon en het omvormen van 13 Gemechaniseerde Brigade in Oirschot naar een gemotoriseerde brigade tot een aangepaste doelstellingenmatrix. In de ontwerpbegroting 2014 zijn 3 gemechaniseerde bataljons opgenomen. Door het behoud van het

45 Pantserinfanteriebataljon komt het totaal aantal gemechaniseerde/ gemotoriseerde bataljons op 4. De wijziging in de doelstellingenmatrix is in de volgende tabel cursief opgenomen.

Doelstellingenmatrix CLAS 2014 – 2018				
Groep	Organieke component	Totaal aantal	Operationeel gereed	Voortzettingsvermogen
High Readiness Forces (Land) Headquarters	NLD deel staf HRF HQ	1	1	-
	NLD deel CIS Battalion	1	1	-
	NLD deel Staff Support Battalion	1	1	-
Brigade Hoofdkw artier	Staf	3	1	2
	Verkenningeskadron	2	1	1
	ISTAR Module	5	2	3
	CIMIC Support Element	4	2	2
	Psyops Support Element	4	2	2
(Re)Deployment Taskforce HQ	Hoofdkw artier OOCL	1	1	-
Defensie Grondgebonden Luchtverdedigingscommando	Staf	1	1	-
	Patriot Fire Unit	3	1	2
	AMRAAM-Peloton	2	1	1
	Stinger-Peloton	3	2	1
Korps Commandotroepen	Commandotroepencompagnie	4	1,5	2,5
Bataljonstaakgroep	<i>Gemechaniseerd/Gemotoriseerd bataljon</i>	4	1	3
	Luchtmobiel bataljon	3	1	2
	Panzer Haubitze/Mortier batterij	3	2	1
	Pantsergeniecompagnie	4	1	3
	Luchtmobiel Geniepeloton	3	1	2
	CIS-Compagnie	3	1	2
	ROLE 1 Medical Treatment Facility	22	12	10
Cybercommando	Cybercommando	1	1	-
Combat Support Elements	Staf Vuursteuncommando	1	1	-
	Staf Geniebataljon	3	1	2
	Constructiecompagnie	2	1	1
	Brugmodule	2	1	1
	CBRN-Compagnie	2	1	1
	EODD Ploeg	48	20	28
Combat Service Support Elements	Bat.staf National Support Element	2	1	1
	Bataljonsstaf Geneeskundig bataljon	1	0,25	0,75
	Compagniestaf NSE	8	3	5
	Transportcompagnie	4	2	2
	Zware Transportcompagnie	1	0,5	0,5
	Clustercompagnie	2	1	1
	Dienstencompagnie	1	0,5	0,5
	Bevoorradingspeloton	3	1	2
	Herstelpeloton	11	5	6
ROLE 2 Medical Treatment Facility	4	2	2	
Nationale Reserve	Bataljon	3	3	-

De Minister van Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert